

Representantforslag 151 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad, Olaug V. Bollestad, Geir Sigbjørn Toskedal og Anders Tyvand

Dokument 8:151 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad, Olaug V. Bollestad, Geir Sigbjørn Toskedal og Anders Tyvand om tryggere og sikrere veitrafikk ved bruk av alkohol

Til Stortinget

Bakgrunn

Etter forslag fra Kristelig Folkeparti vedtok Stortinget våren 2015 at det skal installeres alkohol i kjøretøy på vei som driver persontransport mot vederlag. Arbeidet med å fase inn alkohol i tråd med dette vedtaket er i gang. Forslagsstillerne mener det nå er behov for å utvide bruken av alkohol som et virkemiddel for bedre trafikksikkerhet. Forslagsstillerne mener derfor det er riktig å igangsette et arbeid med sikte på å innføre alkohol i alle motoriserte norskregistrerte kjøretøy som ferdes på veiene.

Ruspåvirkningens konsekvenser

Ruspåvirkning er påvist som medvirkende årsaksfaktor i 21 prosent av dødsulykkene i perioden 2005–2015, jf. Statens vegvesen/ulykkesanalysegrupper (UAG). Kategorien omfatter både promillekjøring og kjøring hvor fører var påvirket av narkotika eller medikamenter. Forslagsstillerne viser til at dette er et minimumsanslag, da kun om lag halvparten av alle trafikkdrepte obduseres. En veikantundersøkelse i 2008–2009 viste at 6,7 prosent av førerne kjørte under påvirkning av trafikksikre stoffer. Ut fra disse tallene er det beregnet at det daglig foregår ca. 21 000 kjøreturer hvor førerne kan være alkohol-

påvirket. I 2016 var det 29 dødsulykker i trafikken hvor rus var involvert.

Rus påvirker blant annet oppmerksomhet, vurderingsevne, kritisk sans, evne til planlegging, reaksjonstid, impulsivitet, syn, hørsel og oppfattelse av rom, tid og hastighet. Effekten av promille er godt kjent. Jo høyere promille, desto høyere ulykkesrisiko. Dersom promillen øker fra 0,2 til 0,5, doubles risikoen for personskadeulykke sammenlignet med en edru sjåfør. Risikoen øker med åtte ganger fra 0,5 til 0,8 og med 87 ganger ved promille over 1,3, jf. Transportøkonomisk institutt (TØI), Trafikksikkerhetshåndboka. Forslagsstillerne viser til at TØI har beregnet at antallet drepte kan reduseres med 15 til 20 prosent dersom promillekjøring elimineres.

Trafikksikkerhetlig alkoholpåvirkning

Forslagsstillerne er kjent med at Folkehelseinstituttets gjennomgang av UAG-materialet viser at i de dødsulykkene hvor rus er funnet, viser fordelingen at alkoholpåvirkning alene utgjør 46,2 prosent, mens de tilfeller hvor alkohol har vært kombinert med andre stoffer, utgjør 16,7 prosent. På et overordnet nivå kan det fastslås at i de ulykker hvor alkohol er involvert, kunne alkohol ha stoppet 63 prosent av dødsulykkene.

Nullvisjonen gjelder

Den politiske målsettingen om å bidra til bedre trafikksikkerhet går på tvers av de politiske partiene. Stortinget har satt høye mål når det gjelder økt sikkerhet på vei. Det er fortsatt nullvisjonen som gjelder slik den er formulert blant annet i Meld. St. 40 (2015–2016) Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering. Forslagsstillerne viser til at det nå pågår en prosess i EU med mål om å pålegge bilfabrikanter å legge til rette for alkohol, og således at

det blir et vilkår for å få typegodkjenning at det skal kunne installeres alkolås. Europakommisjonen la i mars 2017 fram en lovgivningspakke til Europaparlamentet nettopp i denne saken.

Når man vet at promillekjøring er en av de viktigste risikofaktorene i vegtrafikken her i landet, mener forslagsstillerne at tradisjonelle tiltak mot promillekjøring, som politikontroll og opplysningsvirksomhet, ikke alene er nok. Derfor er det behov for flere virkemidler slik at omfanget av promillekjøring reduseres. Alkolås er en effektiv metode for å fjerne alkoløspåvirkede sjåfører fra trafikken, sjåfører som er en fare både for seg selv og andre.

Tiden er derfor moden for å igangsette et arbeid for å få fasett inn alkolås som en naturlig del av alle

motoriserte norskregistrerte kjøretøy som ferdes på veiene i Norge.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til regelverk som sikrer at alle nye motoriserte norskregistrerte kjøretøy som ferdes på veiene i Norge, har alkolås installert. Det tas høyde for en nødvendig overgangsperiode slik at ordningen fases inn på hensiktsmessig måte.

20. juni 2017

Hans Fredrik Grøvan

Kjell Ingolf Ropstad

Olaug V. Bollestad

Geir Sigbjørn Toskedal

Anders Tyvand